

Vypouštění koroptve polní

World Pheasant Association Czech Republic and Slovakia (WPA CZ-SK) ve spolupráci s mysliveckým sdružením Lanžov v rámci svého projektu na obnovu zemědělské krajiny a podpory zbytkových populací koroptve polní v prosinci 2015 vypustila do volnosti prvních 30 kusů koroptve polní (*Perdix perdix*). WPA CZ-SK tak potvrdila, že se nezabývá pouze chovem ptáků řádu hrabavých, ale naplňuje také své cíle v ochraně, případně záchraně těchto druhů.

Pár koroptví polních v chovné voliérě

V pátek 25. prosince 2015 asi v 9:30 ráno došlo k vypuštění 30 kusů koroptve polní. Koroptve byly umístěny ve dvou vypouštěcích voliérách. V jedné bylo umístěno přirozeně odchované hejtno včetně rodičovského páru a v druhé koroptve z polodivokého odchovu odvozeného hedvábničkou divoce zbarvenou, kterou k těmto účelům s oblibou používám.

Značnou pozornost jsme věnovali výběru lokality. Vzhledem k tomu, že na Blešensku, kde jsem původně vypouštění plánoval, nejsou stále vytvořeny vhodné přírodní podmínky pro dlouhodobé přežití koroptví, požádal jsem o spolupráci Ing. Petra Bacha a jeho otce Jaromíra Bacha. Oba jsou členy mysliveckého sdružení Lanžov a zkušenými, zapálenými chovateli nejen koroptví ale také bažantů obecných (*Phasianus colchicus*). Rád bych touto cestou především jim, mysliveckému hospodáři panu Novákovi a celému mysliveckému sdružení poděkoval za vynikající spolupráci a zájem o koroptev polní. Jsem také velmi rád, že jejich vstřícný přístup k péči o koroptve (které u nás nejsou lovnou zvěří) nabourává dnes často opakovaný a mylný pohled na myslivce jako na vrahy nevinných zvířátek. Já vidím myslivce především jako jednu z mála skupin obyvatel, která je ještě ochotná pro přírodu a krajinu něco udělat ve svém volném čase, na vlastní náklady a bez nároku na honorář.

Myslivecké sdružení Lanžov hospodáří na pozemcích pronajatých od honebního společenstva Velký Vřešřtov o výměře 1 459 ha. Z toho je 981 ha zemědělská půda, 409 ha lesní porost, 51 ha vodní plochy a 18 ha je ostatní plocha. Území honitby spadá do horní části povodí Labe, rozprostírá se v nadmořské výšce 280 až 390 m n. m., terén je plochý nebo částečně vlnitý. Zřejmě právě díky částečnému vlnění zde zůstala zachována řada rozčleňujících

prvků v krajině. Především výslunné stráně s jižní expozicí porostlé krátkostébelnatými, xerothermními rostlinnými společenstvy a křovinami neošetřovanými žádnými pesticidy jsou plné hmyzu a skýtají výborná stanoviště pro koroptve v prvních dnech jejich života. Také v případě vyšší sněhové pokrývky jsou tyto lokality první, které odtávají a poskytují koroptvím potravu i úkryt. Malé lesíky, trvalé travní porosty, polní cesty s mezemi, neobhospodařované zemědělské pozemky a rostlinná společenství na březích vodních ploch dále zvyšují úživnost honitby a její vhodnost pro trvalý pobyt koroptve polní. O kvalitě tohoto území svědčí především to, že zde stále přežívá divoká populace koroptve.

Několik fotografií zachycujících pestrost honitby. Prototyp krajiny vhodné pro chov drobné zvěře.

První obhlídku honitby jsme uskutečnili již v září a vybrali několik vhodných lokalit k potencionálnímu vypouštění s tím, že pro finální dvě místa se rozhodneme až před samotným vypouštěním. Nutno podotknout, že honitba je natolik členitá a vhodná pro chov drobné zvěře, že vhodných lokalit pro vypouštění koroptví bude dostatek i v budoucích letech.

Část koroptví byla odchována dle metodiky extenzivního odchovu koroptve polní za účelem vypouštění do volnosti vytvořené v rámci tohoto projektu a v rámci Projektu Čiříkání, na kterém se intenzivně podílíme. Hlavní důraz je v metodice kladen na přirozený odchov v podmínkách co nejbližších podmínkám přírodním. Cílem je odchovat koroptve vhodné k vypouštění do volnosti a zachovat u těchto jedinců co nejvíce vlastností „divokých“ ptáků. Pro přežití koroptve v přírodě je důležité především protipredační chování a pro dlouhodobou životaschopnost populace uchování reprodukčních schopností. Klíčové pro naplnění těchto cílů je odchovávat koroptve přirozeným způsobem, tedy pod rodiči vlastního druhu. Právě o tento způsob odchovu usilují ti členové WPA CZ-SK, kteří se pro chov koroptve polní rozhodli.

Účastníci vypouštění: Z leva – Ing. J. Brát – KÚ Hradec Králové, I. Ježková, J. Voňka, O. Novák – myslivecký hospodář, P. Vobora, J. Bach – předseda honebního společenstva, Ing. J. Mrnka, V. Pekárek, Ing. P. Bach
Vpravo - vypouštěcí voliéra umístěná v blízkosti vhodného krytu a zásypu

Péče koroptvího páru o kuřata je zpravidla příkladná a pro chovatele je velikým potěšením ji sledovat. Oproti většině ptáků řádu hrabavých, nenechává kohoutek veškerou péči na slepičce, ale hned od vylíhnutí kuřátek se do ní aktivně zapojuje. Koroptve mají silně vyvinutý mateřský pud a běžně jsou schopny adoptovat opuštěná kuřata od jiného páru. Působí někdy až komicky, když kohoutek jde bránit kuřata proti jakémukoliv ohrožení. Myslí to ovšem naprosto vážně a za záchranu rodiny je nezřídka schopen položit i vlastní život. I slepička má své způsoby. Mnohokrát okolo mne tančila a simulovala zlomené křídlo, jen aby upoutala moji pozornost a ochránila malá kuřátka. Právě pro jejich vlastnosti je má mnoho lidí v oblibě.

Koroptve polní vycházející z vypouštěcí voliéry

Je ukázkou lhostejnosti, necitlivých zásahů do polní krajiny a naší velikou ostudou, že jsme nechali situaci s koroptví polní dojet do dnešního stavu. Dříve jeden z nejběžnějších ptáků našich polí, jehož početnost v České

republiky přesahovala počtu 6 miliónů, je dnes spíše raritou. Jejich početnost se dnes pohybuje okolo jednoho procenta oproti čtyřicátým letům minulého století a mnoho lidí dnes již neví, jak koroptev vypadá. Za necelých 80 let jsme byli schopni populaci koroptve polní zdecimovat a je zcela nepochybné, že je to vlivem činností člověka v zemědělské krajině. Naprostá proměna krásné mozaikovitě zemědělské krajiny z časů našich dědů s množstvím malých polí, mezí, stromořadí, polních cest, remízků a soliterních stromů se změnila na širé lány, které končí v nedohlednu za horizontem. Na nich se hospodaří s čím dál většími stroji, jejichž záběr často nedává možnost přežít drobné zvěři, ale zahubí také mnoho srnčat a jiných živočichů. Stále se zvyšující objem používaných pesticidů a hnojiv při honbě za vyššími výnosy dokončuje obraz zkázy. Naše polní krajina se změnila k nepoznání. Krajina je jednotvárná a chudá, drobná zvěř téměř zmizela, mnoho dříve běžných polních květin a plevelů dnes nenajdeme, půda degraduje a trpí erozí, povrchové i spodní vody jsou často zasaženy dusičnany a mnoho lidí si stále myslí, že se jich to netýká. Jak naivní a krátkozraké.

Domnívám se, že nejsme tak chudá společnost, abychom se nemohli lépe starat o naši přírodu a krajinu, kterou zde zanecháme jako naše dědictví našim potomkům. Přál bych si, aby se naši potomci za pár let nechodili dívat na vypreparované koroptve pouze do muzea.

Text a foto: Ing. Jiří Mrnka

E-mail: j.mrnka@wpacz-sk.com

Mob.: 721 539 810

Předseda WPA CZ-SK

Člen poradního sboru Projektu Čiříkání

Člen European Conservation Breeding Group